

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/190198,Wreczenie-Krzyza-Wolnosci-i-Solidarnosci-Jozefowi-Patynie-Katowice-4-wrzesnia-20.html>
21.05.2024, 18:02

Wręczenie Krzyża Wolności i Solidarności Józefowi Patynie - Katowice, 4 września 2023

4 września 2023 r. w siedzibie Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach dr Andrzej Sznajder, dyrektor Oddziału IPN w Katowicach dokonał uroczystego wręczenia Krzyża Wolności i Solidarności Józefowi Patynie.

Józef Stanisław Patyna, ur. 12 lutego 1947 r. w Trzebini. Ukończył Technikum Mechaniczno- Górnicze w Jaworznie, Filia w Trzebini (1974).

W l. 1964–1982 ślusarz, nast. sztygar i ponownie ślusarz w KWK Siersza tamże.

17 września 1980 r. współorganizator kilkugodzinnego strajku w zakładzie pracy, członek KS, współautor 164 postulatów załogi do kierownictwa kopalni. Inicjator sprowadzenia do kopalni obrazu św. Barbary.

Od września 1980 r. w „Solidarności”, zastępca przew. Zakładowej Komisji Robotniczej, od listopada 1980 r. wiceprzewodniczący KZ. Prowadził negocjacje w sprawie niepodejmowania przez górników pracy w niedziele i święta. 3 i 4 sierpnia 1981 r. organizator masówek w cechowni KWK. Od stycznia do października 1981 r. organizator i przewodniczący Międzyzakładowej Komisji Środowiskowej „S” w Chrzanowie i okolicach. Z upoważnienia MKR-KZ Jastrzębie organizator struktur „S” w zakładach pracy w Trzebini (m.in. w Drukarni, Zakładach Transportu Górniczego, Cementowni, WSS Społem). W miesiącach lipiec-sierpień i listopad-grudzień 1981 r. delegat na I i II WZD Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Od lipca 1981 r. członek ZR, przew. Komisji Interwencji; wrzesień-październik 1981 r. delegat na I KZD, od 8 października 1981 r. członek Prezydium KK, przew. Komisji Interwencji, 1981 r. członek Krajowej Sekcji Górnictwa „S”. 7–9 listopada 1981 r. członek grupy mediacyjnej z ramienia KK prowadzącej negocjacje z władzami woj. zielonogórskiego ws. rozwiązania konfliktu w Zakładzie Rolnym w Lubogórze.

13 grudnia 1981 r. zatrzymany w Gdańsku, internowany, osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Strzebielinku, w areszcie KW MO w Gdańsku, w areszcie KW MO w Katowicach (tam „ścieżka zdrowia”), w Ośr. Odosobnienia w Zabrze-Zaborzu. Od 13 marca 1982 r. na leczeniu w Szpitalu Miejskim nr 1 w Zabrzu, nast. czerwiec/lipiec – sierpień 1982 r. w Górniczym Centrum Rehabilitacji Leczniczej i Zawodowej w Reptach Śląskich w Tarnowskich Górach. 26 lipca 1982 r. zwolniony, zwolniony z pracy. Wrzesień 1982 r. – 1983 r. na rencie inwalidzkiej.

Od grudnia 1983 r. na emigracji w USA. W l. 1984–1990 mechanik w zakładzie włókienniczym w Providence, stan Rhode Island, od 1990 r. współwłaściciel kwaciarni tamże.

Odnaczony Brązowym Krzyżem Zasługi (1977), Srebrnym Krzyżem Zasługi (1981), Krzyżem Wolności i Solidarności (2022).

W l. 1981–1983 rozpracowywany przez p. III A/p. V/p. V-2 KM MO/RUSW w Chrzanowie w ramach KE, nast. SOS krypt. Dozorca.

* * *

Krzyż Wolności i Solidarności został ustanowiony przez Sejm 5 sierpnia 2010 roku. Po raz pierwszy przyznano go w czerwcu 2011 roku przy okazji obchodów 35. rocznicy protestów społecznych w Radomiu. Krzyż nadawany jest przez Prezydenta RP, na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej, za działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub respektowanie praw człowieka w PRL. Źródłem uchwalenia Krzyża Wolności i Solidarności jest Krzyż Niepodległości z II RP.